

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

**Ο δήμος
Πυλαίας
Χορτιάτη μέσα
από 320 σελίδες**

«Είναι το αποτύπωμα της πορείας της γεωγραφικής αυτής περιοχής στο χρόνο, ένα έργο μνήμης για όσα έγιναν και συνεχίζουν να γίνονται. Με αυτό οι νεότεροι θα μάθουν και οι μεγαλύτεροι θα θυμηθούν», είπε κατά την παρουσίαση του λευκώματος ο δήμαρχος Πυλαίας – Χορτιάτη, κ. Ιγνάτιος Καϊτεζίδης. ΣΕΛ 15

Ο δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη μέσα από ένα λεύκωμα

Γνωστές και άγνωστες πτυχές της ιστορίας και της ζωής των έξι περιοχών στο δήμο Πυλαίας - Χορτιάτη μέσα σε 320 σελίδες

Της ΔΕΜΟΝΙΑΣ ΒΑΣΒΑΝΗ

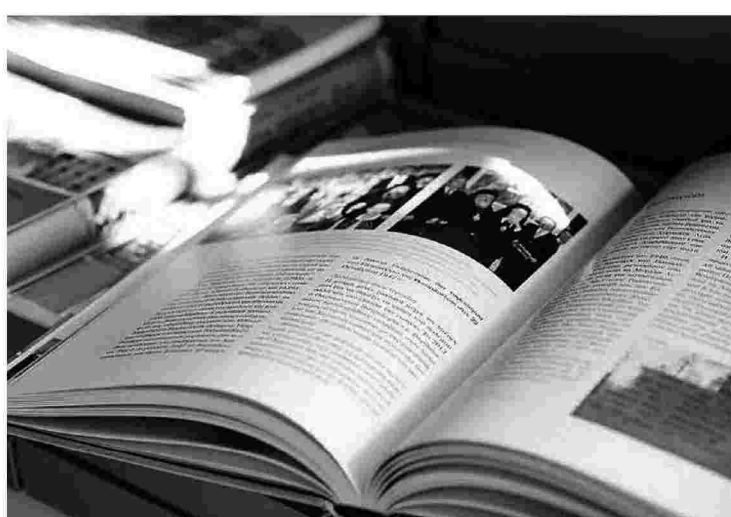
Πτυχές της ζωής του σύγχρονου δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη αλλά και της ιστορίας των έξι δημοτικών ενότητων που περιλαμβάνονται σε αυτόν, δηλαδή της Πυλαίας, της Εξοχής, του Ασβεστοχωρίου, του Φιλόρου, του Χορτιάτη και του Πανοράματος ξετυλίγονται μέσα από τις σελίδες του λευκώματος που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις Ελληνικές Εκδόσεις και παρουσιάστηκε το βράδυ της Τετάρτης (18/11) στο Αμφιθέατρο του Κέντρου Πολιτισμού Πανοράματος.

«Είναι το αποτύπωμα της πορείας της γεωγραφικής αυτής περιοχής στο χρόνο, ένα έργο μνήμης για όσα έγιναν και συνεχίζουν να γίνονται. Με αυτό οι νεότεροι θα μάθουν και οι μεγαλύτεροι θα θυμηθούν», είπε κατά την παρουσίαση του λευκώματος ο δήμαρχος Πυλαίας - Χορτιάτη, κ. Ιγνάτιος Καϊτεζίδης. «Είναι 320 σελίδες ιστορίας γεμάτες Πυλαία, Πανόραμα, Χορτιάτη, Εξοχή, Ασβεστοχώρι και Φίλυρο. Με αναφορές στις Πηγές του Χορτιάτη, στα Ασβεστοχώρια, στο Σανατόριο φυματικών στην Εξοχή, στο Αρσνακλή, όπως ονομάζονταν παλαιότερα το Πανόραμα, αλλά και στο μαρτυρικό Χορτιάτη με το Ολοκαύτωμα της 2ας Σεπτεμβρίου του 1944», συμπλήρωσε. Σημείωσε πως «μπορεί ένα λεύκωμα να το ξεφυλλίζεις πηγαίνοντας μπροστά ή πίσω, όμως στη ζωή πρέπει να κοιτάς μόνο μπροστά. Κι εμείς αυτό κάνουμε στο δήμο. Πάμε μόνο μπροστά». Στη συνέχεια ευχαρίστησε το υπουργείο Μακεδονίας Θράκης που κάλυψε σχεδόν εξ ολοκλήρου το κόστος της έκδοσης, ενώ έδωσε και από ένα λεύκωμα στον πρώην ΥΜΑΘ Θόδωρο Καραγόγλου και σε εκπρόσωπο της νυν ΥΜΑΘ κας Μαρίας Κόλλια Τσαρουχά για να τους ευχαριστήσει για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Το άγνωστο ρυμοτομικό σχέδιο για εξοχικό οικισμό στον Χορτιάτη

Η υπεύθυνη της έκδοσης και ιστορικός κα Άννα Μουρουγκιού εστίασε σε ένα άγνωστο για πολλούς ρυμοτομικό σχέδιο ενός γάλλου αρχιτέκτονα που εκπονήθηκε το 1934 και προέβλεπε την κατασκευή εξοχικού οικισμού στον Χορτιάτη. «Πέρα από γεγονότα όπως το θέμα της ύδρευσης με το υδραγωγείο επί Ρωμαϊκής εποχής που έδινε νερό στην πόλη, το Σανατόριο, αλλά και την εγκατάσταση των προσφύγων, μου

έκανε εντύπωση το γεγονός πως 10 χρόνια πριν το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη ένας γάλλος αρχιτέκτονας ο J. Pleyber είχε οραματιστεί στην περιοχή έναν οικισμό εξοχικό και είχε δημοσιεύσει και σε εφημερίδα το ρυμοτομικό σχέδιο που περιλάμβανε και ένα ξενοδοχείο. Μάλιστα εξηγούσε πως αν γίνονταν επέκταση του Πανοράματος προς τον Χορτιάτη θα δημιουργούνταν «ένας επίγειος παράδεισος, μια γωνιά της Ελβετίας, υπό τον ακινοβόλον ήλιον της Ελλάδας». Όμως μόλις το σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή ξέσπασε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και λίγο μετά έγινε και το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη».

Την ευχή να ταξιδέψει το λεύκωμα πέρα από τα όρια του δήμου έκανε η αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης Βούλα Πατουλίδου. Μάλιστα, όντας η ίδια τα τελευταία 15 χρόνια δημότης στο Πανόραμα είπε πως ενσωματώθηκε γρήγορα στην περιοχή τόσο λόγω της γειτονίας στην οποία ζει (και σε ένα δρόμο που έχει το όνομά της και με αριθμό την ημέρα στην οποία κέρδισε το Χρυσό Μετάλλιο - Βούλας Πατουλίδου 6, καθώς 6/8/1992 είχε κερδίσει το μετάλλιο

στη Βαρκελώνη), όσο και λόγω των αρχών του δήμου. «Ήταν μεγάλη η αγκαλιά που μου ανοίχτηκε από τον δήμαρχο κ. Ιγνάτιο Καϊτεζίδη», σημείωσε.

Η σημασία της μνήμης

Από την πλευρά του ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Γιώργος Σκαμπαρδώνης είπε πως η δομή του βιβλίου είναι ισορροπημένη και πως ό,τι γράφεται σε αυτό υποστηρίζεται επιστημονικά με φωτογραφίες και κείμενο, και πως διαθέτει ιδεολογική ουδετερότητα και έξοχη γλώσσα. Παράλληλα εστίασε στη σημασία της μνήμης και της γνώσης του τόπου, λέγοντας πως αυτή η έκδοση «είναι σημαντικό έργο υποδομής γιατί οικοδομεί ψυχές και μυαλά». «Αν ρωτήσετε 100 άτομα ποιος ήταν ο Φριτς Σούμπερτ οι 80 θα σου πουν μουσικός, οι 10 αυστριακός μουσικός και 10 ίσως να ξέρουν πως ήταν ο σφαγέας του Χορτιάτη. Δεν κατέχουμε τη μνήμη μας ως λαός. Άλλοι λαοί προσπαθούν να εφεύρουν την ιστορία τους και φτιάχνουν στις πλατείες τους Μεγάλους Αλεξάνδρους. Όταν δεν έχεις αντίληψη του τόπου

και δεν ξέρεις ποιανού απόγονος είσαι, δεν υπάρχεις».

Ακόμη αναφέρθηκε τόσο σε πρόσωπα του τόπου, όπως ο Ασβεστοχωρίτης Τάσος Τούσης του οποίου ο θάνατος το 1936 ενέπνευσε τον Γιάννη Ρίτσο να γράψει τον «Επιτάφιο», όσο και στη σημασία των τοπικών προϊόντων όπως τα περίφημα τρίγωνα Πανοράματος, στα οποία και γίνεται αναφορά στο λεύκωμα

για το πώς γεννήθηκαν από τους αδερφούς Ελενίδη.

* Η έκδοση είναι δίγλωσση (ελληνικά και αγγλικά) και κυκλοφορεί σε 2.500 αντίτυπα. Δεν διατίθεται εμπορικά, αλλά ο καθένας μπορεί να τη δει στην ιστοσελίδα του δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, κάνοντας κλικ στο <http://www.pilea-hortiatitis.gr/web/guest/citizenguide/leftoma>.